

Asia: VM040:00/2019, VM/823/03.01.00/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleistä:

Lain edellyttämät muutokset talouden raportoinnissa eivät tuo ensivaiheessa kovin merkittävää muutosta nykyiseen raportointiin. Neljännesvuosittain taloustietojen tuottaminen ei välttämättä ole mielekästä muille, kun julkissektorille itselleen. Kuntien talouteen vaikuttavat jaksotetut tekijät kuten vaikkapa verotuksen maksuunpano vaikuttavat oleellisesti kuntien talouden toteutumiseen toimintavuoden aikana, eikä neljännesvuosiraportointi anna mitään oleellista tähän, ellei tunne kunkin kunnan jaksottaisia kulu- ja tulkoeria. Kuntien kannalta oleellisempaa olisi, että valtio itse pystyisi tarkemmin arvioimaan etenkin omien päätöksensä vaikutuksia kuntien verotulokertymiin.

Kuntalain kirjanpitoa koskevaan 112 §:än ehdotetaan lisättäväksi valtioneuvoston asetuksenantovaltuutus kuntien tilinpäätöstietojen toimittamisesta, jonka nojalla säädettäisiin kuntien yhdenmukaisista kirjanpitoon perustuvista tietosisällöistä. Tämä on edellytys sille, että kuntien taloustiedot ovat jatkossa yhteismitallisia ja vertailtavissa keskenään.

Mahdollisen annettavan asetuksen kuten myös koko lain osalta tulee huolehtia siitä, etteivät kuntakonserniin kuuluvien markkinoilla toimivien yhtiöiden tai muiden kuntien liiketoimintaa harjoittavien yhteisöjen liikesalaisuuksiksi luettavat tiedot tule julkisiksi samanaikaisesti, kun kilpailijoiden ei näitä tietoja tarvitse julkistaa.

Taloudelliset vaikutukset:

Lakimuutos tulee aiheuttamaan jonkin verran investointikustannuksia käytettäviin järjestelmiin. Mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa kuntia tullaan asetuksella velvoittamaan ottamaan käyttöön uusia raportointimenetelmiä, jolloin syntyy uusia investointikustannuksia.

Ehdotuksen mukaisen toimintatavan hyötyjen mukaisesti kuntien valtionosuuksista ehdotetaan leikattavaksi 150 000 euroa vuonna 2022, 300 000 euroa lisää vuonna 2023 ja 150 000 euroa lisää vuonna 2024. Leikkauksella realisoidaan tuottavuushyötyjen toteutuminen kunnissa ja rahoitetaan uuden toimintamallin kustannuksia. Valtiokonttorin tietovarannon kustannuksista tämä kattaa alle puolet.

Ehdotuksen mukaisesti kuntien valtionosuuksia leikattaisiin yhteensä 600.000 euroa vuosina 2022-2024, minkä jälkeen valtionosuustaso jäisi pysyvästi alemmas. Ration kaupungin arvio on, että lakimuutos ei tule vähentämään kuntien kustannuksia, vaikka perustelutekstissä niin arvioidaankin. Lakimuutos tulee edellyttämään kunnilta jonkin verran enemmän raportointityötä sekä ainakin alkuvaiheen investointikustannuksia, eli tulee kestävämpään pitkän aikaa, ennekuin edes nähdään oliko muutoksesta tuottavuushyötyä. Valtionosuusleikkaus tulee peruuttaa ja asiaa tulee arvioida vasta sen jälkeen, kun lakimuutoksen vaikutukset nähdään käytännössä.

Muuta:

Kunnan on toimitettava kuntalain 121 a §:ssä tarkoitetut sekä muualla laissa tai lain perusteella toimitettavaksi edellytetyt taloustiedot Valtiokonttorin ylläpitämään taloustietovarantoon seuraavasti:

- 1) kalenterivuotta koskeva tilinpäätösarvio viimeistään seuraavan vuoden tammikuun 25. päivänä;
- 2) kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstiedot viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 15. päivänä;
- 3) kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät tiedot, tiedot tuloista ja menoista palvelukohtaisesti sekä muut taloustiedot viimeistään seuraavan vuoden toukokuun 31. päivänä;
- 4) puolivuosisikatsaus ajalta tammikuun alusta kesäkuun loppuun viimeistään saman vuoden elokuun 15. päivänä ja ajalta tammikuun alusta joulukuun loppuun viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 15. päivänä;
- 5) neljännesvuosisikatsaus ajalta tammikuun alusta maaliskuun loppuun viimeistään saman vuoden huhtikuun 30. päivänä ja ajalta tammikuun alusta syyskuun loppuun viimeistään saman vuoden lokakuun 31. päivänä; ja
- 6) kalenterivuoden talousarviota koskevat tiedot viimeistään kalenterivuoden tammikuun 15. päivään mennessä.

Kohdan 4) raportointivelvoite on turha koska edellisen vuoden tilinpäätöstiedot tulee joka tapauksessa kohdan 2) perusteella toimittaa huhtikuun 15. päivä mennessä. Lauseen loppu tulee poistaa säädöksestä. (puolivuosisikatsaus ajalta tammikuun alusta kesäkuun loppuun viimeistään saman vuoden elokuun 15. päivänä ja ajalta tammikuun alusta joulukuun loppuun viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 15. päivänä)

Teuri Jenni

Raision kaupunki - Raision kaupunginhallitus 26.8.2019 § 275